

บทความวิจัย**การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา**

สุนิดา ระแม*

ไพบุลย์ ดวงจันทร์**

นิตา มีสุข***

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ SQ3R กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา จำนวน 21 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R จำนวน 5 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอบแบบ SQ3R การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าที (t-test)

ผลการศึกษา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนแบบ SQ3R อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบ SQ3R, การพัฒนาการอ่านภาษาไทย

* มหาบัณฑิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ

** รองศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

RESEARCH

Learning Management by SQ3R Teaching Method to Improve Reading Ability in Thai among Matthayomsueksa 5 Student at Rajaprajanukhroh 41 School Yala Province*Sunita Ramae*^{*}*Piboon Doungchan*^{**}*Nida Meesuk*^{***}**Abstract**

The objectives of this research were to develop Thai reading ability in Thai language among Matthayomsueksa 5 students at Rajaprajanukhroh 41 school in Yala Province, to compare the achievement of the students before and after they have been taught with the SQ3R teaching method and to determine the satisfaction of student with the SQ3R teaching method. The sample drawn according the simple random sampling, included 21 Matthayomsueksa 5 at Rajaprajanukhroh 41 school in Yala Province in 2010 academic year. The instrument used was an consisted of 5 lesson plans for SQ3R teaching method, 5 practicing 5, an achievement test with 40 items and 4 choices each and an assessment from for determining satisfaction of students with the SQ3R teaching method. The data were analyzed using such statistics percentage arithmetic mean, standard deviation a t- test.

The findings of the study, were after being taught with the SQ3R method, the students showed a higher academic achievement than before exposure to this instruction at method at the .01 significant level. The students were highly satisfied with the SQ3R teaching method.

Keywords: Learning by teaching methods SQ3R, The Developmental Reading Thailand

^{*} Master of Education in Thai Language, Faculty of Education, Thaksin University

^{**} Assoc. Prof. and Lecturer, Thaksin University

^{***} Asst. Prof. and Lecturer, in Program Thai Language, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University

บทนำ

การอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของนักเรียน เพราะนักเรียนต้องได้รับการศึกษาเล่าเรียน การติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายและกว้างขวางและข้อมูลที่นักเรียนได้รับการอ่านนั้นมีทั้งส่วนที่เป็นประโยชน์ และให้โทษ เพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด นักเรียนจำเป็นต้องรู้จักอ่านแล้วคิด พิจารณา แยกแยะ และประเมินข้อมูลข่าวสาร หรือเรื่องราวเหล่านั้นได้ว่า มีเหตุผลน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนจึงควรส่งเสริมทักษะด้านการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 1)

ปัจจุบันทักษะการอ่าน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านต่ำ รวมทั้งนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา ที่ผู้วิจัยกำลังสอนอยู่ นักเรียนมีผลการเรียนด้านทักษะการอ่านอยู่ในระดับต่ำ นักเรียนไม่สามารถอ่านภาษาไทยอย่างเข้าใจได้ แม้จะเป็นเนื้อเรื่องง่าย ๆ ไม่เข้าใจในเรื่องที่อ่าน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือและมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อทักษะการอ่านด้วย และยังพบว่า ผลของการจัดกิจกรรมทักษะการอ่าน ยังไม่บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับเขตที่ขึ้น (Local Assessment System LAS) วิชาภาษาไทย ระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม.5) ปีการศึกษา 2554 ของนักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา ในมาตรฐาน ท1.1 การอ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จากคะแนนเต็ม 12 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 4.30 ส่วนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.40 งานวิชาการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา.2554 : 5) เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะด้านการอ่านที่สูงขึ้น ผู้รับผิดชอบจะต้องพัฒนาทักษะด้านการอ่าน

การพัฒนาการอ่าน มีสื่อที่ใช้ในการสอนและฝึกได้หลายวิธี จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้นและรวดเร็ว คือ วิธีสอนแบบ SQ3R ของ โรบินสัน (Robinson) ดังนั้นผู้วิจัยหลายท่าน เช่น เอมอร เนียมน้อย (2546 : บทคัดย่อ) และสุนทร อุดมหาราช (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบ SQ3R เป็นเทคนิควิธีการสอนที่ดี ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยสูงขึ้น

จากเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการอ่านมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนแบบ SQ3R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การสอนอ่านแบบ SQ3R โรบินสัน (Robinson. 1961 : 29 – 30) ได้เสนอยุทธวิธีการอ่านแบบ SQ3R ซึ่งสามารถช่วยให้นักเรียนเลือกสิ่งที่คาดว่าจะรู้จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว และจดจำได้ดี และทบทวนเรื่องราวที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการอ่าน ดังนี้ Survey (S) อ่านสำรวจ Question (Q) การตั้งคำถาม Read (R1) อ่าน คือ อ่านจับประเด็น Recite (R2) ประมวลความรู้ โดยใช้ถ้อยคำของตนเอง เพื่อหาคำตอบอย่างย่อ ๆ โดยกำหนดโครงเรื่องสั้น ๆ Review (R3) การอ่านทบทวน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

วิธีดำเนินการวิจัยสำหรับบทความวิจัย)

การพัฒนาการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีขั้นตอนดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน รวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวกับการพัฒนาการอ่านภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ โดยศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นตัวชี้วัด วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ผู้เรียน ศึกษาหลักการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ขั้นตอนที่ 2 สร้างเครื่องมือ นำผลจากข้อมูลพื้นฐานที่รวบรวมมาจากขั้นตอนที่ 1 มาสร้าง เครื่องมือพัฒนาการอ่านภาษาไทย 1.แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3.แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R จำนวน 5 แผนได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R แผนที่ 1 การอ่านนิทาน แผนที่ 2 การอ่านป้ายประกาศ แผนที่ 3 การอ่านสื่อโฆษณา แผนที่ 4 การอ่านบทความ และแผนที่ 5 การอ่านสารคดี นำแผนที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นด้วยแบบประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้อง โดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลด้านความเหมาะสมโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และด้านความสอดคล้องโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ โดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก โดยการทดสอบจากกลุ่มทดลอง และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R จำนวน 20 ข้อโดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลด้านความเหมาะสมโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าความเชื่อมั่น ประเมินโดยกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้เครื่องมือ ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างและผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพ/ โดยมีวิธีดำเนินการดังนี้

3.1 แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 5 ชุด

นำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 แผนเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้คะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 สรุปผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-5 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. การอ่านนิทาน	4.67	0.35	เหมาะสมมากที่สุด
2. การอ่านประกาศ	4.69	0.29	เหมาะสมมากที่สุด
3. การอ่านสื่อโฆษณา	4.7	0.24	เหมาะสมมากที่สุด
4. การอ่านบทความ	4.66	0.34	เหมาะสมมากที่สุด
5. การอ่านสารคดี	4.7	0.24	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ย	4.68	0.29	เหมาะสมมากที่สุด

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางอ่าน ทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ยะลา รวมทั้งหมด 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่ายค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลค่าที (t-test for dependent sample)

3.3 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R โดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลด้านความเหมาะสมโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และหาค่าความเชื่อมั่นประเมินโดยกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ยะลา รวมทั้งหมด 30 คน นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสรุปผลประเมิน

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผล

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับวิธีการสอนแบบ SQ3R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R มีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยการพัฒนาการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาด้านการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรม โดยเน้นการจัดกิจกรรมในการฝึกทักษะการอ่านตามลำดับขั้นตอน 5 ขั้นตอน SQ3R ซึ่งมีการเรียนรู้เนื้อหาอย่างเป็นลำดับขั้น ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเองใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ นักเรียนสามารถจับใจความ สรุปความ คาดเดาจากเรื่องที่อ่านและเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็ว จดจำเรื่อง สามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้ดี มีทักษะจากการทำกิจกรรมในระหว่างการเรียนรู้การสอน เช่น การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน การอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในห้อง และเมื่อพิจารณาคะแนนเป็นรายบุคคลพบว่านักเรียนเรียนทุกคนทำคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ3R จึงเหมาะสมที่จะนำไปใช้พัฒนาการ

อ่านภาษาไทยได้ ซึ่งสอดคล้องกับอรุณี พงษ์ไพบูลย์ (2550 : 80) ได้เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับวิธีสอนตามคู่มือครู พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ3R หลังการสอนสูงกว่าก่อนสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 สอดคล้องกับวรรณพร อภิธรรมวิวัฒน์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนอ่านภาษาไทยแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย หลังใช้ชุดการสอนอ่านภาษาไทยแบบ SQ3R สูงกว่าก่อนใช้ชุดการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสุตารัตน์ สุวรรณทอง (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R พบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียน ร้อยละ 68.95 และผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การสอนแบบ SQ3R นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R มีกระบวนการทำงานกลุ่มดี รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันภายในกลุ่มทั้ง คนเก่ง ปานกลาง และอ่อน สามารถวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จับใจความสำคัญและสรุปประเด็นจากเรื่องที่อ่าน และสอดคล้องกับจิราภรณ์ สกุลเหลืองอร่าม (2554 : 82) ได้วิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไผ่ดำพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค KWL-Plus พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค KWL-Plus พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R ก่อนเรียน และหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.46 แสดงว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ3R ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสอนอ่านแบบ SQ3R ทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างสนุกมีการแข่งขันกับตนเองและกับผู้อื่น เพื่อจะให้ได้เรียนรู้ ได้คะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับสุตารัตน์ สุวรรณทอง (2553 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การสอนแบบ SQ3R อยู่ในระดับมาก และผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้การสอนแบบ SQ3R นักเรียนเข้าใจขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R มีกระบวนการทำงานกลุ่มดี รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือกันภายในกลุ่มทั้ง คนเก่ง ปานกลาง และอ่อน สามารถวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น จับใจความสำคัญและสรุปประเด็นจากเรื่องที่อ่าน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. การพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R ครูควรศึกษาวิธีการและขั้นตอนให้เข้าใจ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรม และกระบวนการการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย และความสามารถของนักเรียน ครูควรใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อให้นักเรียนได้ร่วมมือกันในการหาความรู้จากเรื่องที่อ่าน

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความสรุปความ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การ สอนอ่านแบบ SQ3R อาจเป็นกิจกรรมการเรียนรู้แนวใหม่สำหรับนักเรียน ดังนั้นในช่วงแรกของการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ทำให้นักเรียนบางคนมีความสับสน ไม่เข้าใจในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของตนเอง จึงส่งผลให้การ ดำเนินการของกิจกรรมกลุ่มล่าช้า แต่เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้ในครั้งต่อไป ทำให้นักเรียนมีความชำนาญในการเรียนรู้ มากขึ้น กิจกรรมดำเนินไปได้อย่างราบรื่นเหมาะสมกับเวลา

3. การเลือกเนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงวัย ระดับ ความสามารถในการอ่านของนักเรียน ดังนั้นควรเลือกเรื่องที่ทันสมัย มีเนื้อหาที่น่าสนใจให้อ่านชวนให้คิด และเป็นงานเขียน หลากหลายรูปแบบ หากเนื้อหาหรือเรื่องราวใด ๆ ที่นักเรียนชอบหรือพึงพอใจ จะทำให้นักเรียนมีความสนใจอยาก เรียนรู้มากขึ้น

4. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้การสอนอ่านแบบ SQ3R ควรให้นักเรียนเข้าใจ และสามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างถูกต้อง ไม่ปล่อยให้เรียนรู้เอง ครูผู้สอนจะต้องดูแลในการปฏิบัติตามขั้นตอนโดย กำหนดเวลาในการอ่านแต่ละขั้นตอนตามความเหมาะสมของเนื้อหา ประกอบกับการอ่านของนักเรียนเป็นการอ่านใน ใจ การที่จะรู้ว่่านักเรียนอ่านครบ 5 ขั้นตอนหรือไม่นั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ครูผู้สอนจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรม การอ่าน และพฤติกรรมการทำงานอย่างทั่วถึง การให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบ หรือนำเสนอผลงานที่ละขั้นตอน เป็น การกระตุ้นการทำงาน ครูจะต้องคอยแนะนำ เมื่อนักเรียนปฏิบัติไม่ถูกต้องตามขั้นตอน จะทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ไม่ บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

5. ครูผู้สอนจะต้องสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพราะนักเรียนแต่ละคนจะมีศักยภาพในการ เรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นครูควรมีวิธีการเสริมแรงที่หลากหลาย และเหมาะสมเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิด ความสนใจ นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการคิด ปฏิบัติและแสดงออกมากขึ้น ครูควรชี้แจงวิธีการประเมินพฤติกรรม ระหว่างเรียนให้ทราบเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติได้ถูกต้อง

6. การเฉลยแบบฝึกหัดทันทีหลังจากที่นักเรียนทำการฝึกในแต่ละกิจกรรม เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญยิ่ง เพราะจะทำให้นักเรียนที่ตอบผิดปรับเปลี่ยนความคิด เข้าใจวิธีคิด และวิธีจับประเด็นของเรื่องดีขึ้น

7. ขั้นตอนการอ่านแบบ SQ3R ที่มีปัญหา คือ ขั้นที่ 1 การอ่านแบบสำรวจ (S- Survey) นักเรียนยังไม่เข้าใจ ขั้นตอนของการอ่านแบบสำรวจ ครูผู้สอนควรกำหนดเวลาในการอ่านสำรวจ บอกหัวข้อในการสำรวจให้ชัดเจน อ่าน อะไร เรื่องอะไร เนื้อหาเกี่ยวกับอะไรและขั้นการตั้งคำถาม คือ (Q - Question) ยังไม่เป็นคำถามที่นักเรียนอยากรู้ แต่ เป็นคำถามที่นำมาจากเนื้อหาที่อ่าน การบันทึกเพื่อสรุปเรื่องในกิจกรรมที่ 5 ยังสรุปไม่ชัดเจน สรุปยาวเกินไป ครูผู้สอนควรอธิบายชี้แจงเมื่อนักเรียนนำเสนอ และยกตัวอย่างกลุ่มที่นำเสนอได้ถูกต้องชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความทรงจำจากการอ่านวิชาภาษาไทย ที่สอนด้วยรูปแบบการสอนอ่าน 5 ขั้นตอน (SQ3R) กับวิธีการสอนรูปแบบอื่น

2. ควรทดลองใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R กับสาระที่เข้าใจยาก เช่น ในสาระหลักการใช้ภาษา หรือ วรรณคดีวรรณกรรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. 2546. **คู่มือการจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. 2551 ข. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. 2551 ก. **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- ชนันท์ ธาตุทอง. 2554. **สอนคิด: การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด**. นครปฐม: โรงพิมพ์เพชรเกษมการพิมพ์
- ณันท์ขจร กันชาติ. 2550. “ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ทิตนา แหมมณี . 2548. **ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์สิริ เจริญกิจ. 2554. “การพัฒนาชุดการสอนอ่านจับใจความภาษาไทย ที่ใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41. จังหวัดยะลา. 2554. **รายงานการประเมินมาตรฐานโรงเรียน**. ยะลา: โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41. จังหวัดยะลา.
- วรรณพร อภิธรรมาวิวัฒน์. 2552. “การสร้างชุดการสอนการอ่านภาษาไทยแบบ SQ3R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนทร อุดมหาราช. 2547. “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับการสอนตามคู่มือครู”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. 2546. **วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพฯ: ภาพการพิมพ์.
- อรุณี พงษ์ไพบูลย์. 2550. “การเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของ นั ก เ รี ย น ชั น ประถมศึกษาปีที่ 4 โดยวิธีสอนแบบ SQ3R กับการสอนตามคู่มือครู”. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เอมอร เนียมน้อย. 2546. **การศึกษามลสมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีอ่านแบบ SQ3R ของ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2545**. สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.